

L'artista Josep Piñol, a l'esquerra, en el moment de la signatura, ahir al matí al Museu Tàpies de Barcelona. FOTO: ENRIC VIRGILI

Cultura

L'artista Josep Piñol evita la seua pròpia obra per denunciar el mercat d'emissions evitades

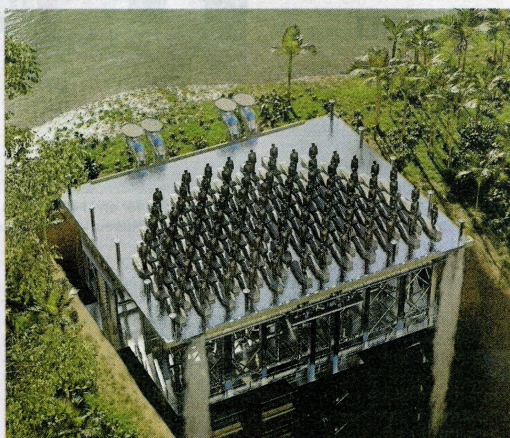
El jove creador de Tivenys, autor de la polèmica processó de la Santa Baldana, porta a terme ara una acció sense precedents per criticar els mercats de compensació climàtica

MARINA PALLÁS CATURLA
BARCELONA

Josep Piñol (Tivenys, 1994) és segurament un dels artistes actuals que demostren a través de la seua obra que l'art serveix per a alguna cosa més que per cercar la bellesa. Perquè l'ale de l'art i de la cultura també és el sacseig, el fer pensar o remoure. La denúncia. Al cap i a la fi, pocs debats s'enceten davant d'una naturalesa morta. Inquiet i trencador, veterà en provocar sensacions i incomoditats en l'espectador, Piñol ja va remoure l'any passat les entranyes de la vella Tortosa amb la polèmica processó de la Santa Baldana, amb la imatge d'una Mare de Déu envoltada de balanes de plàstic. Ara ha presentat a Barcelona, en una acció sense precedents, la evitació de la seua pròpia obra a l'Amazònia, que es

tradueix en 57.765 tones de CO2e evitades i valorades en 1,6 milions d'euros. Un gest trencador que s'ha convertit en la primera obra artística «evitada» per criticar els mercats de compensació climàtica i els mecanismes especulatius en el mercat voluntari d'emissions.

Piñol ha treballat durant mesos en projectar una planta de captura de carboni a l'Amazònia, al Brasil, amb motiu de la celebració a Belém de la pròxima cimera de la COP30. La planta estava formada per un conjunt d'escultures d'homes vestits d'executius que representaven el centenar d'actors polítics i econòmics que generen el 90% de les emissions globals. Però Piñol ha formalitzat no fer l'obra, amb l'acció performativa «Evitada», comissariada per Roberta Bosco, que va tenir lloc ahir al Museu Tàpies en

La planta de captura de carboni a l'Amazònia projectada per Piñol.

FOTO: CEDIDA

Les frases

«És el primer cop que un artista ven la no execució de la seua creació»

«Amb aquesta acció poso al davant les realitats incòmodes de la nostra societat, faig d'espill»

Josep Piñol
Artista

el marc del programa Museu Habitat, comissariat per Manuel Borja-Villel.

Així, ahir Piñol va rubricar davant de notari la renúncia definitiva a materialitzar la seua obra, a través d'un certificat d'evitació adquirit per un col·leccionista privat. Amb això, la cancel·lació va quedar segellada. En aturar el projecte previst a l'Amazònia, va evitar l'emissió de 57.765 tones de CO2e, registrades com a crèdits de carboni certificats amb un valor estimat d'1,6 milions d'euros. D'aquest conjunt, l'artista va obsequiar el comprador únicament amb una tona acreditada, com a gest vinculat a l'operació, mentre que va declarar la seua renúncia expressa a qualsevol dret d'ús, transmissió o explotació sobre les altres, optant per «alliberar-les» perquè no es poguessen convertir en objecte d'especulació ni ser utilitzades en reports de sostenibilitat corporativa.

L'artista, que porta un any treballant en el projecte amb una gran quantitat de professionals al darrere, posa novament el dit a la nafra per denunciar el mercat d'emissions evitades que va descobrir casualment fa uns temps. Com va explicar, es tracta d'un mercat majoritàriament no regulat a escala global, basat en estàndards i certificadores privades amb validació i verificació per tercers (VVBs), on no es comercialitza CO2e literalment, sinó crèdits que representen tones de CO2e. Sovint s'ha utilitzat com a eina de *greenwashing*.

«Hem volgut assenyalar que els mercats de compensació climàtica i d'emissions evitades és fraudulent. Amb aquesta acció fem d'espill», explica Piñol al *Diari*. «És el primer cop que un artista ven la no execució de la creació. Amb aquesta acció poso al davant les realitats incòmodes de la nostra societat». Si un artista jove ha pogut construir aquest entramat, què no poden fer les grans empreses?